

5-års resultat efter kirurgisk behandling av patienter med dislocerade bäckenringskador

Hernefalk, B; Larsson, S; Borg T

Uppsala Universitet, Institutionen för kirurgiska vetenskaper. Ortopediska Kliniken, Akademiska sjukhuset, Uppsala

Introduktion.

Operativ behandling av patienter med instabila bäckenringsskador centraliseras, vilket innebär långa avstånd vid uppföljning. Ett tilltalande alternativ är att använda självskattningsinstrument för distansuppföljning. Nuvarande litteratur är begränsad vad gäller prospektivt insamlade resultat av dessa skador. Målet med denna studie var att beskriva patientrapporterad livskvalitet efter kirurgisk behandling av instabila bäckenringsskador.

Patienter och Material.

Patienter remitterade för kirurgisk behandling av bäckenringsskador inkluderades prospektivt under åren 2004-2007. De följdes med det generiska livskvalitetsinstrumentet SF-36 samt det diagnosspecifika instrumentet pelvic discomfort index (PDI) vid tidpunkterna 1, 2 och 5 år efter skadan. PDI mäter 6 typer av självrapporterade besvär från bäckenet: smärta, gångsvårigheter, höfttrörlighet, känselpåverkan i nedre extremiteter, sexualliv samt besvär från operationsåret. Bästa möjliga resultat är 0% besvär och sämsta resultat är 100% besvär från bäckenet. 62 patienter inkluderades (36 män, 26 kvinnor), medianålder 35 (range 16-77). Det var 40 st B-skador och 22 st C-skador enligt AO/OTA-klassifikation. Vanligaste traumamekanism var trafikolycka (25), följt av fall eller hopp från hög höjd (16). Associerade skador observerades hos 42 patienter, varav 19 hade ISS>16. Kirurgisk behandling utgjordes av öppen osteosyntes i 37 fall och perkutana metoder i 25.

Resultat.

Av 62 inkluderade patienter var bortfallet 6 patienter resulterande i 56 patienter tillgängliga för uppföljning vid 5 år. 44 patienter (79%) svarade på utskickade formulär. SF-36-resultaten indikerade en förbättring i 2 domäner, physical function ($p=0.024$) samt role physical ($p=0.013$) vid jämförelse mellan 1 och 5 år postoperativt. Ingen signifikant förändring kunde noteras för övriga 6 domäner. Vid jämförelse med en svensk populationsnorm rapporterade patienterna likvärdiga resultat 5 år postoperativt i de två domänerna social function och role emotional, men lägre i de 6 övriga. PDI-resultaten visade en mycket låg grad (PDI 0-20%) kvarstående besvär från bäckenet hos 21 av patienterna samt en hög grad av kvarstående besvär (PDI>60%) hos 8 av patienterna vid 5-årskontrollen. Resultaten var stabila över tid; patienter som rapporterade en låg grad av besvär vid 1 år gjorde detta även vid 5 år, förutom 3 patienter som rapporterade en ökning från låg till intermediär grad av besvär. Alla patienter som rapporterade höga grader av besvär från bäckenet vid 5 år gjorde så också vid 1-årskontrollen.

Diskussion.

Patienter med kirurgiskt behandlade dislocerade bäckenringsskador rapporterade 5 år efter skadan lägre livskvalitet i 6 av 8 domäner enligt SF-36 jämfört med en svensk normpopulation. En långsam förbättring av fysisk funktion kunde noteras indikerande nödvändigheten av långtidsuppföljning av denna patientgrupp. Specifika kvarstående besvär från bäckenregionen rapporterades hos majoriteten av patienterna i form av låga nivåer, men en femtedel av patienterna hade stora kvarstående besvär. Resultaten var stabila över tid där graden av besvär vid 1 år var en stark prediktor för 5-årsresultaten, en information som kan användas i prognostiskt syfte vid patientkonsultation.

Referens.